

Tillaga til þingsályktunar

um fullgildingu samnings milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og Makedóníu.

(Lögð fyrir Alþingi á 127. löggjafarþingi 2001–2002.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og Lýðveldisins Makedóníu sem undirritaður var í Zürich 19. júní 2000.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Með þingsályktunartillögu þessari er leitað heimildar Alþingis til fullgildingar á samningi milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og Lýðveldisins Makedóníu, sem undirritaður var í Zürich 19. júní 2000. Samningurinn í íslenskri þýðingu og frumtextinn á ensku er prentaður sem fylgiskjal með þingsályktunartillögu þessari. Viðaukar og bókanir sem fylgja samningnum munu liggja frammi á lestrarsal Alþingis.

Frá árinu 1989 hafa EFTA-ríkin lokið gerð fríverslunarsamninga við 18 ríki. Ferli þetta hófst við lok kalda stríðsins 1989 með gerð fríverslunarsamninga við ríki Mið- og Austur-Evrópu og við Tyrkland og Ísrael. Á síðustu árum hafa EFTA-ríkin m.a. einbeitt sér að gerð fríverslunarsamninga við ríki Norður-Afríku og Miðausturlanda. Samningar eru á lokastigi við Singapúr auk þess sem viðræður hafa staðið yfir við Kanada, Túnis og Chile og gert er ráð fyrir að viðræður hefjist innan tíðar við Suður-Afríku. Jafnframt hafa farið fram könnunarviðræður við Lýðveldið Júgóslavíu.

Fríverslunarsamningurinn er gerður í framhaldi af samstarfsyfirlýsingu EFTA-ríkjanna og Makedóníu sem undirritaður var í Vaduz í mars 1996 og er hluti af viðleitni EFTA-ríkjanna til að styðja við lýðræðislega þróun og efnahagslegar framfarir í Makedóníu og á Balkanskaga í heild.

Fríverslunarsamningurinn við Makedóníu er hliðstæður öðrum fríverslunarsamningum sem EFTA-ríkin hafa gert. Samningurinn, eins og aðrir fríverslunarsamningar, fjallar m.a. um meðferð tolla og samsvarandi gjalda, upprunareglur og samvinnu um tollaframkvæmd, ríkiseinokun, tæknilegar reglugerðir, greiðslur og yfirfærslur, opinber innkaup, vernd hugverka, samkeppni fyrirtækja, ríkisaðstoð, undirboð og erfiðleika vegna greiðslujafnaðar, svo það helsta sé nefnt.

Samningurinn kveður á um fríverslun milli EFTA-ríkjanna og Makedóníu með iðnaðarvörur sem taldar eru upp í 25.–97. kafla tollskrárinnar. Samningurinn felur í sér að frá og með gildistöku hans fella EFTA-ríkin og Makedónía niður alla innflutningstolla og gjöld á iðnaðarvörum sem upprunnar eru í aðildarríkjum samningsins. Undantekning er gerð frá þessu varðandi vörur sem upprunnar eru í EFTA-ríkjunum og taldar eru upp í viðauka III við

samninginn. Tollar og gjöld á þessar iðnaðarvörur falla hins vegar niður í áföngum á allt að níu árum frá gildistöku samningsins.

Í viðauka II við fríverslunarsamninginn skuldbinda EFTA-ríkin og Makedónía sig til að fella niður alla tolla og samsvarandi gjöld á sjávarafurðir frá og með gildistöku samningsins. Þó hefur Makedónía aðlögunartíma í eitt til sjö ár til að fella niður tolla á fisktegundum sem nánar eru taldar upp í viðaukanum.

Varðandi viðskipti með landbúnaðarafurðir semur hvert EFTA-ríki tvíhliða við Makedóníu. Bókun um landbúnaðarmál milli Lýðveldisins Íslands og Lýðveldisins Makedóníu fylgir samningnum. Skv. 7. gr. bókunarinnar öðlast hún gildi sama dag og samningurinn milli EFTA-ríkjanna og Makedóníu.

Fylgiskjal.

FRÍVERSLUNARSAMNINGUR milli EFTA-ríkjanna og Lýðveldisins Makedóníu

FORMÁLSORÐ

Lýðveldið Ísland, furstadæmið Liechtenstein, konungsríkið Noregur og Svissneska ríkjasambandið (hér á eftir nefnd EFTA-ríkin) og Lýðveldið Makedónía (hér á eftir nefnt Makedónía),

sem vísa til þess ásetnings síns að stuðla á virkan hátt efnahagslegum samruna í Evrópu og lýsa sig reiðubúin til að leita sameiginlegra leiða og aðferða til að styrkja þá þróun,

sem hafa í huga mikilvægi þeirra tengsla sem eru milli EFTA-ríkjanna og Makedóníu, einkum yfirlýsinguna um samvinnu sem var undirrituð í Vaduz í mars 1996, og eiga þá ósk sameiginlega að styrkja þessi tengsl og koma þannig á nánum og varanlegum samskiptum,

sem áréttu skuldbindingu EFTA-ríkjanna og Makedóníu og vilja þeirra til að styðja samning um stöðugleika í Suðaustur-Evrópu,

sem eru meðvituð um mikilvægi þess að öll ákvæði og meginreglur ráðstefnunnar um öryggi og samvinnu í Evrópu (RÖSE), einkum lokabókun Helsinki-ráðstefnunnar og Parísarsáttmálans um hina nýju Evrópu, ásamt lokaskjali Bonn-ráðstefnunnar um efnahagssamvinnu í Evrópu,

sem áréttu stuðning sinn við fjölflokkalýðræði er byggist á lögum, mannréttindum, þar með talið réttindum þeirra sem tilheyra minnihlutahópum, og grundvallarfrelsi og vísa til meginreglna sáttmála Sameinuðu þjóðanna,

FREE TRADE AGREEMENT between the EFTA states and the Republic of Macedonia

PREAMBLE

The Republic of Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway, the Swiss Confederation (hereinafter called the EFTA States) and the Republic of Macedonia (hereinafter called Macedonia),

Recalling their intention to participate actively in the process of economic integration in Europe and expressing their preparedness to co-operate in seeking ways and means to strengthen this process,

Considering the importance of the links existing between the EFTA States and Macedonia, in particular the Declaration on Co-operation signed in Vaduz in March 1996, and recognising the common wish to strengthen these links, thus establishing close and lasting relations,

Reaffirming the EFTA States' and Macedonia's commitment and readiness to support the Stability Pact for South Eastern Europe,

Aware of the importance of giving full effect to all the provisions and principles of the CSCE/OSCE process, in particular the Helsinki Final Act and the Charter of Paris for a new Europe, as well as the final document of the Bonn Conference on economic co-operation in Europe,

Reaffirming their commitment to pluralistic democracy based on the rule of law, human rights, including rights of persons belonging to minorities, and fundamental freedoms, and recalling the principles of the United Nations Charter,

sem æskja þess að skapa hagstæð skilyrði fyrir þróun og fjölbreytni í viðskiptum sín á milli og aukna samvinnu, bæði viðskiptalega og efnahagslega, á sviðum þar sem samningsaðilarnir eiga sameiginlegra hagsmuna að gæta, á grundvelli jafnræðis, gagnkvæms ávinnings, reglunnar um bann við mismunun og þjóðaréttar,

sem vísa til aðildar EFTA-ríkjanna að Alþjóðaviðskiptastofnuninni (WTO) og skuldbindingar þeirra um að framfylgja réttindum og skyldum sem leiðir af Marakess-samningnum um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar, að meðtöldum meginreglunum um bestukjarameðferð og innlenda meðferð, og vísa jafnframt til þess markmiðs makedónskra yfirvalda að gerast aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni,

sem einsetja sér að stuðla að eflingu fjölþjóðaviðskiptakerfis og þróa frjálsari viðskipti sín á milli í samræmi við reglur Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar,

sem hafa í huga að ekkert ákvæði þessa samnings megi túlka þannig að það leysi samningsríkin undan skuldbindingum sínum samkvæmt öðrum alþjóðasamningum, einkum samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina,

sem eru staðráðin í að beita þessum samningi með það að markmiði að varðveita og vernda umhverfið og tryggja hagkvæmstu nýtingu auðlinda í samræmi við meginregluna um sjálfbæra þróun,

sem eru þess fullviss að samningur þessi muni stuðla að stærra og samstilltara fríverslunarsvæði í Evrópu og vera mikilvægt framlag til samruna í Evrópu,

sem lýsa sig reiðubúin til að skoða, eftir því sem ástæða gefst til, möguleika á að þróa og efla efnahagsleg samskipti sín svo að þau nái til sviða sem þessi samningur tekur ekki til,

sem eru sannfærð um að þessi samningur myndi viðeigandi ramma fyrir upplýsinga- og skoðanaskipti um þróun efnahagsmála og viðskipti og skyld mál efni,

sem eru enn fremur sannfærð um að þessi samningur skapi skilyrði sem stuðli að samskiptum þeirra á sviði efnahagsmála, viðskiptamála og fjárfestingu,

HAVA ÁKVEDIÐ, í samræmi við framangreind markmið, að gera með sér svohljóðandi samning (hér á eftir nefndur samningurinn):

1. gr.
Markmið

1. EFTA-ríkin og Makedónía skulu á 10 ára aðlögunartímabili, sem hefst þann dag sem þessi samningur

Desiring to create favourable conditions for the development and diversification of trade between them and for the promotion of commercial and economic co-operation in areas of common interest on the basis of equality, mutual benefit, non-discrimination and international law,

Recalling the membership of the EFTA States in the World Trade Organisation (hereinafter referred to as “the WTO”) and their commitment to comply with the rights and obligations arising from the Marrakesh Agreement establishing the WTO, including the principles of most-favoured-nation and of national treatment, and mindful of Macedonia’s objective to become a Member of WTO,

Resolved to contribute to the strengthening of the multilateral trading system and to develop their relations towards free trade in compliance with WTO rules,

Considering that no provision of this Agreement may be interpreted as exempting the Parties from their obligations under other international agreements, especially the WTO,

Determined to implement this Agreement with the objective to preserve and protect the environment and to ensure an optimal use of natural resources in accordance with the principle of sustainable development,

Firmly convinced that this Agreement will contribute to the creation and strengthening of an enlarged and harmonious free trade area within Europe, thus constituting an important contribution to European integration,

Declaring their readiness to examine, in the light of any relevant factor, the possibility of developing and deepening their economic relations in order to extend them to fields not covered by this Agreement,

Convinced that this Agreement provides an appropriate framework for exchange of information and views on economic developments and trade as well as related matters,

Also convinced that this Agreement will create conditions encouraging economic, trade and investment relations between them,

HAVE DECIDED, in pursuit of the above, to conclude the following Agreement (hereinafter called this Agreement):

ARTICLE 1
Objectives

1. The EFTA States and Macedonia shall during a transitional period of 10 years, starting from the date

ur öðlast gildi, koma á fót fríverslunarsvæði, í áföngum, í samræmi við ákvæði samnings þessa.

2. Samningur þessi, sem byggist á viðskiptasamböndum milli markaðshagkerfa og því að lýðræði og mannréttindi séu virt, miðar að því:

- a) að efla, með auknum gagnkvæmum viðskiptum, samfellda þróun efnahagslegra samskipta EFTA-ríkjanna og Makedóníu og stuðla þannig, bæði í EFTA-ríkjunum og Makedóníu, að framþróun efnahagsmála, betri lífs- og atvinnuskilyrðum og aukinni framleiðni og fjárhagslegum stöðugleika;
- b) að skapa eðlileg samkeppnis-kilyrði í viðskiptum milli samningsaðilanna;
- c) að stuðla þannig, með afnámi viðskiptahafta, að efnahagslegum samruna í Evrópu og samfelldri þróun og aukningu alþjóðaviðskipta.

2. gr.

Gildissvið

Samningurinn tekur til:

- a) framleiðsluvara sem heyra undir 25.– 97. kafla í samræmdu vörulýsingar- og vöruheitaskránni (ST), að undanskildum þeim vörum sem skráðar eru í I. viðauka;
 - b) framleiðsluvara sem tilgreindar eru í bókun A, að teknu viðeigandi tilliti til fyrirkomulags þess sem kveðið er á um í þeirri bókun;
 - c) fisks og annarra sjávarafurða eins og kveðið er á um í II. viðauka;
- sem upprunnar eru í EFTA-ríki eða í Makedóníu.

3. gr.

Upprunareglur

og samvinna um tollaframkvæmd

1. Í bókun B er kveðið á um upprunareglur og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda.
2. Samningsaðilarnir skulu gera viðeigandi ráðstafanir, þar á meðal um endurskoðun af hálfu sameiginlegu nefndarinnar og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda, til að tryggja að ákvæði 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif), 6. gr. (Fjáröflunartollar), 7. gr. (Útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif), 8. gr. (Magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif), 13. gr. (Innlendir skattar og reglur) og 22. gr. (Endurútflutningur og alvarlegur vöruskortur) samningsins og bókunar B séu framkvæmd á samræmdan og skilvirkan hátt og til að draga svo sem unnt er úr þeim formkröfum sem gerðar eru í viðskiptum, og til að finna lausn á þeim

of entry into force of this Agreement, gradually establish a free trade area in accordance with the provisions of this Agreement.

2. The objectives of this Agreement, which is based on trade relations between market economies and on the respect of democratic principles and human rights, are:

- (a) to promote, through the expansion of reciprocal trade, the harmonious development of the economic relations between the EFTA States and Macedonia and thus to foster in the EFTA States and in Macedonia the advance of economic activity, the improvement of living and employment conditions, and increased productivity and financial stability;
- (b) to provide fair conditions of competition for trade between the Parties;
- (c) to contribute in this way, by the removal of barriers to trade, to European economic integration and to the harmonious development and expansion of world trade.

ARTICLE 2

Scope

This Agreement shall apply:

- (a) to products falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), excluding the products listed in Annex I;
 - (b) to products specified in Protocol A, with due regard to the arrangements provided for in that Protocol;
 - (c) to fish and other marine products as provided for in Annex II;
- originating in an EFTA State or Macedonia.

ARTICLE 3

Rules of origin

and co-operation in customs administration

1. Protocol B lays down the rules of origin and methods of administrative co-operation.
2. The Parties shall take appropriate measures, including reviews by the Joint Committee and arrangements for administrative co-operation, to ensure that the provisions of Articles 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect), 6 (Customs duties of a fiscal nature), 7 (Customs duties on exports and charges having equivalent effect), 8 (Quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect), 13 (Internal taxation and regulations) and 22 (Re-export and serious shortage) of this Agreement and Protocol B are effectively and harmoniously applied, and to reduce, as far as possible, the formalities imposed on trade, and to achieve mutually satisfactory solutions to any

vandamálum sem af framkvæmd ákvæðanna leiðir þannig að allir geti vel við unað.

3. Á grundvelli endurskoðana sem um getur í 2. mgr. skulu samningsaðilarnir taka ákvörðun um viðeigandi ráðstafanir.

4. gr.

*Innflutningstollar og gjöld
sem hafa samsvarandi áhrif*

1. Engir nýir innflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif skulu lögð á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Makedóníu.

2. Frá og með gildistöku samningsins skulu samningsaðilar afnema alla innflutningstolla á framleiðsluvörum, sem upprunnar eru í EFTA-ríki eða í Makedóníu, og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, nema eins og kveðið er á um í III. viðauka.

5. gr.

Grunntollar

1. Grunntollar á hverja framleiðsluvöru, sem á að fara stíglækkandi samkvæmt þessum samningi, skal samsvara bestukjaratollinum sem í gildi var 1. janúar 2000.

2. Komi almennar tollalækkanir til framkvæmda fyrir, við eða eftir gildistöku þessa samnings, m.a. lækkunir í samræmi við skuldbindingar marghliða viðræðna á vegum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar, skulu lækkuðu tollarnir koma í stað grunntolla, sem um getur í 1. mgr., frá þeim tíma sem lækkunirnar koma til framkvæmda eða frá og með gildistöku þessa samnings, verði hún síðar.

3. Reikna skal lækkuðu tollana í samræmi við 2. mgr. 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif) með einum aukastaf eða, þegar um er að ræða sérstaka tolla, með tveimur aukastöfum.

6. gr.

Fjáröflunartollar

Ákvæði 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif) gilda þar að auki um fjáröflunartolla.

7. gr.

*Útflutningstollar og gjöld
sem hafa samsvarandi áhrif*

1. Engir nýir útflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif skulu lögð á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Makedóníu.

2. Samningsaðilar skulu, frá og með gildistöku þessa samnings, afnema alla útflutningstolla á fram-

difficulties arising from the operation of those provisions.

3. On the basis of the reviews referred to in paragraph 2, the Parties shall decide on the appropriate measures to be taken.

ARTICLE 4

*Customs duties on imports and charges
having equivalent effect*

1. No new customs duties on imports or charges having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Macedonia.

2. The Parties shall abolish on the date of entry into force of this Agreement all customs duties on imports and any charges having equivalent effect on products originating in an EFTA State or Macedonia, except as provided for in Annex III.

ARTICLE 5

Basic duties

1. For each product the basic duty, to which the successive reductions set out in this Agreement are to be applied, shall be the most-favoured-nation rate of duty (MFN rate) applied on 1 January 2000.

2. If, before, by or after entry into force of this Agreement, any tariff reduction is applied on an erga omnes basis, in particular reductions in accordance with commitments resulting from multilateral negotiations under the WTO, such reduced duties shall replace the basic duties referred to in paragraph 1 as from the date when such reductions are applied, or from the entry into force of this Agreement if this is later.

3. The reduced duties calculated in accordance with Article 4(2) (Customs duties on imports and charges having equivalent effect) shall be applied rounded to the first decimal place or, in case of specific duties, to the second decimal place.

ARTICLE 6

Customs duties of a fiscal nature

The provisions of Article 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect) shall also apply to customs duties of a fiscal nature.

ARTICLE 7

*Customs duties on exports and charges
having equivalent effect*

1. No new customs duties on exports or charges having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Macedonia.

2. The Parties shall abolish on the date of entry into force of this Agreement all customs duties on ex-

leiðsluvörum, sem upprunnar eru í EFTA-ríki eða í Makedóníu, og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif.

8. gr.

Magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engar nýjar magntakmarkanir skulu settar á innflutning eða útflutning né ráðstafanir gerðar sem hafa samsvarandi áhrif í viðskiptum milli EFTA-ríkjanna og Makedóníu.
2. Samningsaðilar skulu, frá og með gildistöku þessa samnings, afnema magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif, nema eins og kveðið er á um í IV. viðauka.

9. gr.

Almennar undantekningar

Samningurinn kemur ekki í veg fyrir að leggja megi bönn eða takmarkanir á innflutning, útflutning eða umflutning vöru sem réttlætist af almennu siðgæði, allsherjarreglu eða almannaöryggi, verndun lífs og heilsu manna eða dýra, gróður- eða umhverfisvernd, verndun þjóðarverðmæta er hafa listrænt, sögulegt eða fornfræðilegt gildi, verndun hugverka, reglum um meðferð á gulli og silfri eða verndun takmarkaðra náttúruauðlinda, séu slíkar ráðstafanir gerðar í tengslum við takmarkanir á framleiðslu eða neyslu innan lands. Slík bönn eða takmarkanir mega þó ekki leiða til gerræðislegrar mismununar eða til þess að duldar takmarkanir séu lagðar á viðskipti milli samningsaðilanna.

10. gr.

Ríkiseinkaréttur

1. EFTA-ríkin og Makedónía skulu tryggja aðlögun á ríkiseinkarétti í viðskiptum með þeim undanþágum sem er mælt fyrir um í bókun C þannig að ríkisborgurum EFTA-ríkja og Makedóníu verði ekki mismun að því er varðar skilyrði til aðdráttar og markaðssetningar á vörum við gildistöku þessa samnings. Þessar vörur skulu keyptar og markaðssettar á viðskiptalegum forsendum.
2. Ákvæði þessarar greinar gilda um alla aðila sem eru þar til bærur yfirvöldum samningsaðilanna til aðstoðar samkvæmt lögum eða í reynd, beint eða óbeint, við að hafa eftirlit með, ráða eða hafa umtalsverð áhrif á inn- eða útflutning milli samningsaðilanna. Þessi ákvæði skulu einnig gilda um einkarétt sem ríkið hefur veitt öðrum aðilum

ports and any charges having equivalent effect on products originating in an EFTA State or Macedonia.

ARTICLE 8

Quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect

1. No new quantitative restrictions on imports or exports or measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Macedonia.
2. The Parties shall abolish on the date of entry into force of this Agreement quantitative restrictions on imports and exports and measures having equivalent effect on products originating in an EFTA State or Macedonia, except as provided for in Annex IV.

ARTICLE 9

General exceptions

This Agreement shall not preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit justified on grounds of public morality, public policy or public security; the protection of health and life of humans, animals or plants and the environment; the protection of national treasures possessing artistic, historic or archaeological value; the protection of intellectual property; rules relating to gold or silver; or the conservation of exhaustible natural resources, if such measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption. Such prohibitions or restrictions shall not, however, constitute a means of arbitrary discrimination or a disguised restriction on trade between the Parties.

ARTICLE 10

State monopolies

1. The EFTA States and Macedonia shall ensure that any state monopoly of a commercial character be adjusted, with the exceptions laid down in Protocol C, so that with the entry into force of this Agreement no discrimination regarding the conditions under which goods are procured and marketed will exist between nationals of the EFTA States and of Macedonia. These goods shall be procured and marketed in accordance with commercial considerations.
2. The provisions of this Article shall apply to any body through which the competent authorities of the Parties, in law or in fact, either directly or indirectly supervise, determine or appreciably influence imports or exports between the Parties. These provisions shall likewise apply to monopolies delegated by the State to other bodies.

11. gr.

Tæknilegar reglur

1. Samningsaðilarnir skulu hafa með sér samvinnu á sviði tæknilegra reglna, stöðlunar og samræmis- mats og stuðla að lausnum sem nýtast hvarvetna í Evrópu með viðeigandi ráðstöfunum. Sameiginlega nefndin skal taka saman viðmiðunarreglur vegna framkvæmdar þessarar málsgreinar.
2. Samningsaðilar samþykkja að hafa tafarlaust samráð innan sameiginlegu nefndarinnar til að finna viðeigandi lausn telji samningsaðili að annar samn- ingsaðili hafi gert ráðstafanir sem gætu skapað eða hafi skapað tæknilega hindrun í viðskiptum.
3. Farið skal með skuldbindingar samningsaðilana, um að tilkynna drög að tæknilegum reglugerðum, í samræmi við ákvæði í samningi Alþjóðaviðskipta- stofnunarinnar um tæknilegar viðskiptahindranir. EFTA-ríkin skulu veita Makedóníu aðgang að til- kynningum sínum um drög að tæknilegum reglum. Makedónía skal senda aðalskrifstofu EFTA tilkynn- ingar sínar um drög að tæknilegum reglum sem tekur að sér að senda þær til annarra samningsaðila.

12. gr.

Viðskipti með landbúnaðarafurðir

1. Samningsaðilar lýsa sig reiðubúna, að því marki sem stefna þeirra í landbúnaðarmálum leyfir, að stuðla að samstilltri þróun viðskipta með landbún- aðarafurðir.
2. Til að ná þessum markmiðum hefur hvert EFTA- ríki gert tvíhliða samning við Makedóníu um ráðstaf- anir til að greiða fyrir viðskiptum með landbúnaðar- afurðir.
3. Samningsaðilar skulu beita reglum sínum um hollustuhætti eða plöntuheilbrigði án mismununar og skulu ekki gera nýjar ráðstafanir sem gætu torvelað viðskipti óþarflega.

13. gr.

Innlendir skattar og reglur

1. Samningsaðilar skulu leggja á innlenda skatta og önnur gjöld og beita innlendum reglum í samræmi við III. gr. Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti frá 1994 (hér á eftir nefndur „GATT 1994“) og aðra viðeigandi samninga Alþjóðavið- skiptastofnunarinnar.
2. Útflytjendur skulu ekki njóta hærri endurgreiðslu á innlendum sköttum en nemur beinum og óbeinum sköttum á framleiðsluvörur sem eru fluttar út til yfir- ráðasvæðis samningsaðila.

ARTICLE 11

Technical regulations

1. The Parties shall co-operate in the field of tech- nical regulations, standards and conformity assess- ment; and through appropriate measures promote in particular European-wide solutions. The Joint Com- mittee shall establish guidelines for the implementa- tion of this paragraph.
2. The Parties agree to hold immediate consulta- tions in the framework of the Joint Committee in case a Party considers that another Party has taken measures which are likely to create, or have created, a technical obstacle to trade, in order to find an ap- propriate solution.
3. The extent of the Parties' obligations to notify draft technical regulations shall be governed by the provisions of the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade. The EFTA States will make their notifications of draft technical regulations to the WTO available to Macedonia. Macedonia shall noti- fy draft technical regulations to the EFTA Secretari- at, which shall distribute them to the other Parties.

ARTICLE 12

Trade in agricultural products

1. The Parties declare their readiness to foster, in so far as their agricultural policies allow, harmonious development of trade in agricultural products.
2. In pursuance of this objective each individual EFTA State and Macedonia concluded a bilateral ar- rangement providing for measures to facilitate trade in agricultural products.
3. The Parties shall apply their regulations in sani- tary and phytosanitary matters in a non-discrimina- tory fashion and shall not introduce any new measures that have the effect of unduly obstructing trade.

ARTICLE 13

Internal taxation and regulations

1. The Parties commit themselves to apply any in- ternal taxes and other charges and regulations in ac- cordance with Article III of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 (hereinafter referred to as “the GATT 1994”) and other relevant WTO Agree- ments.
2. Exporters may not benefit from repayment of in- ternal taxation in excess of the amount of direct or indirect taxation imposed on products exported to the territory of one of the Parties.

14. gr.

Greiðslur og yfirfærslur

1. Engar hömlur má leggja á greiðslur tengdar viðskiptum milli EFTA-ríkis og Makedóníu eða yfirfærslur á slíkum greiðslum til yfirráðasvæðis samningsaðila þar sem kröfuhafi er búsettur.
2. Samningsaðilar skulu forðast að takmarka, með höftum í gjaldeyrisviðskiptum eða með stjórnsýsluathöfnum, veitingu, endurgreiðslu eða móttöku lána til skamms eða meðallangs tíma vegna viðskipta sem íbúi á yfirráðasvæði samningsaðila á hlut að.
3. Ekki skal gera takmarkandi ráðstafanir vegna yfirfærslna í tengslum við fjárfestingar, sérstaklega ekki vegna heimsendingar fjárhæða sem hafa verið notaðar til fjárfestingar eða endurfjárfestingar og hvers konar tekna af þeim.

15. gr.

Opinber innkaup

1. Samningsaðilar telja það ófrávíkjanlegt markmið samnings þessa að auka frjálstræði á opinberum innkaupamörkuðum sínum án allrar mismununar og á grundvelli gagnkvæmni.
2. Í þessu skyni skulu samningsaðilar setja reglur innan ramma sameiginlegu nefndarinnar. Reglurnar skulu einkum byggjast á samningi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um opinber innkaup.
3. Hlutaðeigandi samningsríki skulu leitast við að gerast aðilar að samningi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um opinber innkaup og auka frjálstræði á opinberum innkaupamörkuðum sínum.

16. gr.

Hugverkavernd

1. Samningsríkjunum ber að gera ráðstafanir til að veita og tryggja nægilega og árangursríka vernd hugverkaréttar án mismununar, þar með taldar ráðstafanir til að vernda þessi réttindi gegn brotum, einkum eftirlíkingu og ólöglegri nýtingu, í samræmi við ákvæði þessarar greinar, V. viðauka við þennan samning og þá alþjóðasamninga sem um getur í honum.
2. Samningsríkin skulu ekki veita ríkisborgurum annarra samningsríkja lakari kjör en þau veita eigin ríkisborgurum. Undanþágur frá þessari kvöð skulu veittar í samræmi við efnisleg ákvæði 3. gr. TRIPS-samningsins.
3. Samningsríkin skulu ekki veita ríkisborgurum annarra samningsríkja lakari kjör en veitt eru ríkisborgurum annarra ríkja. Undanþágur frá þessari kvöð skulu veittar í samræmi við efnisleg ákvæði TRIPS-samningsins, einkum 4. og 5. gr. Í samræmi við d-lið 4. gr. TRIPS-samningsins er undanþegið þessari skuldbindingu hyglun, vild, forréttindi eða friðhelgi, sem tilkomin er vegna gildandi alþjóða-

ARTICLE 14

Payments and Transfers

1. Payments relating to trade between an EFTA State and Macedonia and the transfer of such payments to the territory of the Party where the creditor resides, shall be free from any restrictions.
2. The Parties shall refrain from any currency exchange or administrative restrictions on the grant, repayment or acceptance of short and medium-term credits covering commercial transactions in which a resident participates.
3. No restrictive measures shall apply to transfers related to investments and in particular to the repatriation of amounts invested or reinvested and of any kind of revenues stemming therefrom.

ARTICLE 15

Public procurement

1. The Parties consider the effective liberalisation of their respective public procurement markets on the basis of non-discrimination and reciprocity, as an integral objective of this Agreement.
2. To this effect, the Parties shall elaborate rules within the framework of the Joint Committee. The rules shall in particular be based on the WTO Agreement on Government Procurement.
3. The Parties concerned shall endeavour to accede to the WTO Agreement of Government Procurement and to further liberalise access to their respective public procurement markets.

ARTICLE 16

Protection of intellectual property

1. The Parties shall grant and ensure adequate, effective and non-discriminatory protection of intellectual property rights, and provide for measures for the enforcement of such rights against infringement thereof, counterfeiting and piracy, in accordance with the provisions of this Article, Annex V to this Agreement and the international agreements referred to therein.
2. The Parties shall accord to each others' nationals treatment no less favourable than that they accord to their own nationals. Exemptions from this obligation must be in accordance with the substantive provisions of Article 3 of the WTO TRIPS Agreement.
3. The Parties shall grant to each others' nationals treatment no less favourable than that accorded to nationals of any other State. In accordance with Article 4, paragraph (d) of the TRIPS Agreement, any advantage, favour, privilege or immunity deriving from international agreements in force before this Agreement and notified to the other Parties at the latest six months after the entry into force of this

samninga við gildistöku þessa samnings og hinum samningsríkjunum er tilkynnt um eigi síðar er sex mánuðum eftir gildistöku þessa samnings, að því tilskildu að slíkt valdi ekki gerræðislegri eða óréttlætlanlegri mismunun gagnvart ríkisborgurum hinna samningsríkjanna. Samningsaðilar eru undanþegnir kröfu um tilkynningu ef þeir hafa þegar sent TRIPS-ráðinu slíka tilkynningu. Undanþágur frá þessari kvöð skulu vera í samræmi við efnisleg ákvæði TRIPS-samningsins, einkum 4. og 5. gr.

4. Samningsríkin samþykkja, að beiðni samningsríkis, að endurskoða ákvæði þessarar greinar og V. viðauka um vernd hugverkaréttinda með það í huga að auka þessa vernd enn frekar og forðast eða ráða bót á rösken í viðskiptum sem stafar af verndun hugverkaréttinda eins og hún er núna.

17. gr.

Reglur um samkeppni fyrirtækja

1. Eftirfarandi samrýmist ekki rétttri framkvæmd þessa samnings að því leyti sem það hefur áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkis og Makedóníu:

a) allir samningar milli fyrirtækja, ákvarðanir samtaka fyrirtækja og samstilltar aðgerðir fyrirtækja sem miða að því að koma í veg fyrir, takmarka eða raska samkeppni eða leiða til slíks;

b) misnotkun eins eða fleiri fyrirtækja á yfirburðastöðu sinni á yfirráðasvæðum samningsaðila í heild eða á verulegum hluta þeirra.

2. Ákvæði 1. mgr. skulu einnig gilda um starfsemi opinberra fyrirtækja og fyrirtækja sem njóta sér- eða einkaréttinda er samningsaðilar hafa veitt þeim, en beiting ákvæðanna má þó ekki hindra, að lögum eða í raun, framkvæmd opinberra verkefna sem þeim eru fengin.

3. Telji samningsaðili að tiltekið athæfi samrýmist ekki ákvæðum 1. og 2. mgr. er honum heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem er mælt er fyrir um í 24. gr. (Málsmeðferð við beitingu verndarráðstafana).

18. gr.

Ríkisaðstoð

1. Farið skal með réttindi og skyldur samningsaðilanna varðandi ríkisaðstoð og ráðstafanir til jöfnunar í samræmi við XVI. gr. GATT 1994 og samning Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um styrki og jöfnunar-ráðstafanir, nema kveðið sé á um annað í þessari grein.

2. Farið skal með skyldur samningsaðilanna varðandi gagnsæi í meðferð ríkisaðstoðar í samræmi við

Agreement, shall be exempted from this obligation, provided that it does not constitute an arbitrary or unjustifiable discrimination of nationals of the other Parties. The Parties shall be exempted from the notification if they have already made such notification to the TRIPS Council. Exemptions from this obligation must be in accordance with the substantive provisions of the TRIPS Agreement, in particular Articles 4 and 5 thereof.

4. The Parties agree, upon request of any Party, to review the provisions on the protection of intellectual property rights contained in the present Article and in Annex V, with a view to further improving the levels of protection and to avoid or remedy trade distortions caused by actual levels of protection of intellectual property rights.

ARTICLE 17

Rules of competition concerning undertakings

1. The following are incompatible with the proper functioning of this Agreement in so far as they may affect trade between an EFTA State and Macedonia:

(a) all agreements between undertakings, decisions by associations of undertakings and concerted practices between undertakings which have as their object or effect the prevention, restriction or distortion of competition;

(b) abuse by one or more undertakings of a dominant position in the territories of the Parties as a whole or in a substantial part thereof.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to the activities of public undertakings, and undertakings for which the Parties grant special or exclusive rights, in so far as the application of these provisions does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular public tasks assigned to them.

3. If a Party considers that a given practice is incompatible with the provisions of paragraphs 1 and 2, it may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 24 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 18

Subsidies

1. The rights and obligations of the Parties relating to subsidies and countervailing measures shall be governed by Article XVI of the GATT 1994 and the WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, except as otherwise provided for in this Article.

2. The extent of the Parties' obligations to ensure transparency of subsidy measures shall be governed

viðmiðanir í 1. mgr. XVI. gr. GATT 1994 og 25. gr. samningsins um styrki og jöfnunarráðstafanir. EFTA-ríkin skulu senda aðalskrifstofu EFTA tilkynningar sínar um ríkisaðstoð til Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar sem verða þar tiltækar Makedóníu. Makedónía skal senda aðalskrifstofu EFTA tilkynningar um ríkisaðstoð sína og hún sendir þær til annarra samningsaðila.

3. Áður en EFTA-ríki eða Makedónía, eftir því sem við á, hefur rannsókn í því skyni að ákvarða hvort og að hve miklu leyti ríkisaðstoð er veitt í Makedóníu eða EFTA-ríki og áhrif þess eins og kveðið er á um í 11. gr. samningsins um styrki og jöfnunarráðstafanir skal sá samningsaðili sem hyggst hefja rannsókn tilkynna þá skriflega þeim samningsaðila sem sætir rannsókn á vörum sínum tilkynningu um það og veita 30 daga frest til að leita lausnar sem allir samningsaðilar geta sætt sig við. Samráð skal fara fram í sameiginlegu nefndinni ef samningsaðili fer fram á það innan 10 daga frá viðtöku tilkynningarinnar.

19. gr.
Undirboð

Komist EFTA-ríki að raun um að undirboðum, í skilningi VI. gr. GATT 1994, sé beitt í viðskiptum við Makedóníu eða verði Makedónía vart við að undirboðum í þessum skilningi sé beitt í viðskiptum við EFTA-ríki getur viðkomandi samningsaðili gert viðeigandi ráðstafanir í samræmi við samkomulagið um framkvæmd VI. gr. GATT 1994 og þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 24. gr. (Málsmeðferð við beitingu verndarráðstafana).

20. gr.
Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinna framleiðsluvara

Þegar innflutningur tiltekinna framleiðsluvara eykst svo mjög eða á sér stað við slík skilyrði að það veldur eða gæti valdið:

- a) alvarlegu tjóni fyrir innlenda framleiðendur sambærilegra framleiðsluvara eða samkeppnisvara á yfirráðasvæði samningsaðilans sem flytur inn, eða
- b) alvarlegri röskun í skyldri grein atvinnulífsins eða erfiðleikum sem gætu leitt til alvarlegra efnahagsþrenginga á einstökum yfirráðasvæðum,

er viðkomandi samningsaðila heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 24. gr. (Málsmeðferð við beitingu verndarráðstafana).

by the criteria set out in Article XVI:1 of the GATT 1994 and Article 25 of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures. The EFTA States will make their notifications on subsidies to the WTO available to Macedonia. Macedonia shall notify its subsidies to the EFTA Secretariat, which shall distribute them to the other Parties.

3. Before an EFTA State or Macedonia, as the case may be, initiates an investigation to determine the existence, degree and effect of any alleged subsidy in Macedonia, or in an EFTA State, as provided for in Article 11 of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, the Party considering initiating an investigation shall notify in writing the Party whose goods are subject to investigation and allow for a 30 day period with a view to finding a mutually acceptable solution. The consultations shall take place in the Joint Committee if any Party so requests within 10 days from the receipt of the notification.

ARTICLE 19
Dumping

If an EFTA State finds that dumping within the meaning of Article VI of the GATT 1994 is taking place in trade with Macedonia, or if Macedonia finds that dumping within this meaning is taking place in trade with an EFTA State, the Party concerned may take appropriate measures against this practice in accordance with the Agreement on Implementation of Article VI of the GATT 1994 and with the procedure laid down in Article 24 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 20
Emergency action on imports of particular products

Where any product is being imported in such increased quantities and under such conditions as to cause, or threaten to cause:

- (a) serious injury to domestic producers of like or directly competitive products in the territory of the importing Party, or
- (b) serious disturbances in any related sector of the economy or difficulties which could bring about serious deterioration in the economic situation of a region,

the Party concerned may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedure laid down in Article 24 (Procedure for the application of safeguard measures).

21. gr.

Endurskipulagning

1. Makedóníu er heimilt, í takmarkaðan tíma, að gera sérstakar ráðstafanir í formi hækkaðra tolla sem víkja frá ákvæðum 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif).

2. Ráðstafanirnar skulu eingöngu vernda nýjan iðn- að eða einstakar greinar atvinnulífs sem verið er að endurskipuleggja eða sem standa frammi fyrir alvarlegum erfiðleikum, einkum þegar erfiðleikarnir skapa mikil félagsleg vandamál.

3. Heildarverðtollar sem kunna að vera lagðir á innflutning frá EFTA-ríkjum til Makedóníu mega ekki vera hærri en 25% að verðmæti, eftir að ráðstafanirnar eru komnar til framkvæmda, og skulu framleiðsluvörur upprunnar í EFTA-ríkjum njóta að einhverju leyti hagstæðari kjara en aðrar. Þeir mega ekki vera hærri en tollar sem eru lagðir á innflutning svipaðra vara til Makedóníu frá öðrum löndum. Verðmæti varanna sem þessar ráðstafanir taka til skal ekki nema meira en 15% alls árlegs innflutnings iðnaðarvara frá EFTA-ríkjum samkvæmt skilgreiningu í a-lið 2. gr. og samkvæmt nýjustu hagtölum.

4. Makedóníu ber að tilkynna sameiginlegu nefndinni um allar sérstakar ráðstafanir sem það hyggst beita og, að beiðni EFTA-ríkjanna, hafa samráð um þær og málefni viðkomandi atvinnugreinar í sameiginlegu nefndinni áður en þeim er beitt. Þegar Makedónía gerir slíkar ráðstafanir ber því að afhenda sameiginlegu nefndinni áætlun um afnám tollanna sem lagðir eru á samkvæmt þessari grein. Í áætluninni skal gera grein fyrir afnámi tollanna í jöfnum árlegum áföngum sem hefjist eigi síðar en tveimur árum eftir að þeim er komið á, nema sameiginlega nefndin ákveði aðra áætlun.

5. Beiting sérstakra ráðstafana, sem tilgreindar eru í þessari grein, skal ekki vara lengur en þrjú ár. Allar undanþágur frá endurskipulagningu falla úr gildi í síðasta lagi níu árum eftir gildistöku þessa samnings. Sameiginlega nefndin getur ákveðið önnur tímabil en tilgreint er í þessari málsgrein.

22. gr.

Endurútflytningur og alvarlegur vöruskortur

Leiði beiting ákvæðanna í 7. gr. (Útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif) og 8. gr. (Magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif) til þess að:

- a) framleiðsluvara verði flutt aftur út til þriðja lands og samningsaðilinn, sem flytur út, hefur beitt

ARTICLE 21

Structural adjustment

1. Exceptional measures of limited duration in the form of increased customs duties which derogate from the provisions of Article 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect) may be taken by Macedonia.

2. These measures may only concern infant industries, or certain sectors undergoing restructuring or facing serious difficulties, particularly where these difficulties produce important social problems.

3. Customs duties on imports applicable in Macedonia to products originating in the EFTA States introduced by these measures may, after the introduction of these measures, not exceed in total 25% ad valorem and shall maintain an element of preference for products originating in the EFTA States. They may not exceed customs duties levied on imports to Macedonia of similar goods from any other country. The total value of imports of the products which are subject to these measures may not exceed 15% of total imports of industrial products from the EFTA States as defined in Article 2 (a) during the last year for which statistics are available.

4. Macedonia shall inform the Joint Committee of any exceptional measures it intends to take and, at the request of the EFTA States, consultations shall be held in the Joint Committee on such measures and the sectors to which they apply before they are implemented. When taking such measures Macedonia shall provide the Joint Committee with a schedule for the elimination of the customs duties introduced under this Article. This schedule shall provide for a phasing out of these duties at equal annual rates starting at the latest 2 years after their introduction, unless the Joint Committee decides on a different schedule.

5. The application of exceptional measures specified in this Article shall not exceed 3 years. All exceptional measures regarding structural adjustment shall cease to apply 9 years after the entry into force of this Agreement. The Joint Committee may decide on different time periods than those specified in this paragraph.

ARTICLE 22

Re-export and serious shortage

Where compliance with the provisions of Articles 7 (Customs duties on exports and charges having equivalent effect) and 8 (Quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect) leads to:

- (a) re-export to a third country against which the exporting Party maintains, for the product con-

magntakmörkunum á útflutning, útflutningstollum eða ráðstöfunum eða gjöldum sem hafa samsvarendi áhrif gagnvart útflutningi umræddrar framleiðsluvöru þangað, eða

- (b) alvarlegur skortur verði eða gæti orðið á vöru sem er nauðsynleg fyrir samningsaðila sem flytur út,

og þar sem ofangreindar ástæður valda eða gætu valdið samningsaðilanum sem flytur úr alvarlegum erfiðleikum er þeim samningsaðila heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 24. gr. (Málsmeðferð við beitingu verndarráðstafana). Þessar ráðstafanir skulu vera án mismununar og skulu afnumdar þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur.

23. gr.

Erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar

1. Samningsaðilar skulu reyna að forðast að gera takmarkandi ráðstafanir vegna greiðslujafnaðar.

2. Eigi samningsaðili í alvarlegum erfiðleikum með greiðslujöfnuð eða yfirvofandi hætta er á því er honum, eftir því sem við á, heimilt að gera takmarkandi ráðstafanir í viðskiptum, samkvæmt þeim skilmálum sem settir eru GATT 1994 og samkomulaginu um ákvæði um greiðslujöfnuð í GATT 1994, sem skulu vara í takmarkaðan tíma og vera án mismununar og ekki hafa víðtækari áhrif en þörf er á til að leysa erfiðleika vegna greiðslujafnaðar. Ráðstafanir sem hafa áhrif á vöruverð skulu njóta ívilnana og skal aflétta þeim smám saman eftir því sem erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar minnka og með öllu þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur. Samningsaðila, sem grípur til takmarkandi ráðstafana af þessu tagi, ber að tilkynna öðrum samningsaðilum og sameiginlegu nefndinni þegar í stað um slíkar ráðstafanir, helst áður en þær eru gerðar, og leggja fram eins fljótt og unnt er tímaáætlun um afnám þeirra. Sameiginlega nefndin skal kanna, fari einhver samningsaðilanna fram á það, hvort þörf er á að viðhalda ráðstöfunum sem gerðar hafa verið.

24. gr.

Málsmeðferð við beitingu verndarráðstafana

1. Áður en hafist er handa við að beita þeim verndarráðstöfunum, sem tilgreindar eru í þessari grein, skulu samningsaðilarnir leita lausnar á ágreiningi síni í milli með beinu samráði og tilkynna öðrum samningsaðilum þar um.

2. Með fyrirvara um 6. mgr. þessarar greinar ber samningsaðila, sem íhugar að beita verndarráðstöfunum, að tilkynna öðrum samningsaðilum og sam-

cerned, quantitative export restrictions, export duties or measures or charges having equivalent effect; or

- (b) a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting Party;

and where the situations referred to above give rise or are likely to give rise to major difficulties for the exporting Party, that Party may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 24 (Procedure for the application of safeguard measures). The measures shall be non-discriminatory and be eliminated when conditions no longer justify their maintenance.

ARTICLE 23

Balance of payments difficulties

1. The Parties shall endeavour to avoid the imposition of restrictive measures for balance of payments purposes.

2. A Party in serious balance of payments difficulties, or under imminent threat thereof, may, in accordance with the conditions established under the GATT 1994 and the Understanding on the Balance-of-Payments Provisions thereof, adopt trade restrictive measures, which shall be of limited duration and non-discriminatory, and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. Preference shall be given to price-based measures which shall be progressively relaxed as balance of payments conditions improve and eliminated when conditions no longer justify their maintenance. The Party introducing restrictive measures shall inform the other Parties and the Joint Committee forthwith, preferably prior to their introduction and shall as soon as possible provide a time schedule for their removal. The Joint Committee shall, upon request of any other Party, examine the need for maintaining the measures taken.

ARTICLE 24

Procedure for the application of safeguard measures

1. Before initiating the procedure for the application of safeguard measures set out in this Article, the Parties shall endeavour to solve any differences between them through direct consultations, and inform the other Parties thereof.

2. Without prejudice to paragraph 6, a Party which considers resorting to safeguard measures shall promptly notify the other Parties and the Joint Com-

eiginlegu nefndinni þegar þar um og láta þeim í té allar upplýsingar sem málið varða. Samningsaðilarnir skulu hefja viðræður innan sameiginlegu nefndarinnar án tafar til að leita lausnar sem allir samningsaðilar geta sætt sig við.

3. a) Að því er varðar 17. gr. (Reglur um samkeppni fyrirtækja) skulu samningsaðilarnir sem í hlut eiga veita sameiginlegu nefndinni nauðsynlega aðstoð til að rannsaka málið og, þegar við á, binda enda á athæfið sem mótmælt hefur verið. Hafi samningsaðilinn sem í hlut á ekki bundið enda á athæfið sem mótmælt er innan þess tíma sem sameiginlega nefndin ákveður, eða ef nefndin kemst ekki að samkomulagi eftir samráð eða þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til hennar, er viðkomandi samningsaðila heimilt að gera þær ráðstafanir sem hann telur nauðsynlegar til að leysa erfiðleikana sem stafa af viðkomandi athæfi.

b) Að því er varðar 19. gr. (Undirboð), 20. gr. (Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinnar framleiðsluvörðu) og 22. gr. (Endurútlutningur og alvarlegur vöruskortur) skal sameiginlega nefndin rannsaka málið og taka þá ákvörðun sem þörf er á til að binda enda á erfiðleika sem samningsaðili hefur tilkynnt um. Hafi engin ákvörðun verið tekin þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til sameiginlegu nefndarinnar er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að gera þær ráðstafanir sem hann telur nauðsynlegar til að bæta úr ástandinu.

c) Að því er varðar 32. gr. (Uppfylling skuldbindinga) skal hlutaðeigandi samningsaðili láta sameiginlegu nefndinni í té allar upplýsingar sem máli skipta við nákvæma rannsókn málsins til að leita lausnar sem allir aðilar geta sætt sig við. Finni sameiginlega nefndin ekki lausn eða ef þrjú mánuðir eru liðnir frá því að tilkynnt var um málið er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir.

4. Skylt er að tilkynna öllum samningsaðilum og sameiginlegu nefndinni þegar í stað um verndarráðstafanir sem gerðar eru. Umfang þeirra og gildistími skal takmarkast við það sem óhjákvæmilegt er til að bæta úr því ástandi sem leiddi til beitingar þeirra og skulu þær ekki vera umfangsmeiri en sá skaði sem umrætt athæfi eða erfiðleikar hafa valdið. Reynt skal að beita ráðstöfunum sem valda sem minnstri röskun á framkvæmd samningsins. Ráðstafanir sem Makedónía gerir vegna aðgerða eða aðgerðaleyfis EFTA-rikis skulu einungis hafa áhrif á viðskipti við það ríki. Einungis EFTA-ríki eða EFTA-ríkjum, sem hafa í viðskiptum orðið fyrir áhrifum af aðgerðum

mittee thereof and supply all relevant information. Consultations between the Parties shall take place without delay in the Joint Committee with a view to finding a commonly acceptable solution.

3. (a) As regards Article 17 (Rules of competition concerning undertakings), the Parties concerned shall give to the Joint Committee all the assistance required in order to examine the case and, where appropriate, eliminate the practice objected to. If the Party in question fails to put an end to the practice objected to within the period fixed by the Joint Committee or if the Joint Committee fails to reach an agreement after consultations, or after thirty days following referral for such consultations, the Party concerned may adopt the appropriate measures to deal with the difficulties resulting from the practice in question.

(b) As regards Articles 19 (Dumping), 20 (Emergency action on imports of particular products) and 22 (Re-export and serious shortage), the Joint Committee shall examine the case or the situation and may take any decision needed to put an end to the difficulties notified by the Party concerned. In the absence of such a decision within thirty days of the matter being referred to the Joint Committee, the Party concerned may adopt the measures necessary in order to remedy the situation.

(c) As regards Article 32 (Fulfilment of obligations), the Party concerned shall supply the Joint Committee with all relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a commonly acceptable solution. If the Joint Committee fails to reach such a solution or if a period of three months has elapsed from the date of notification, the Party concerned may take appropriate measures.

4. The safeguard measures taken shall be notified immediately to the Parties and to the Joint Committee. They shall be restricted with regard to their extent and to their duration to what is strictly necessary in order to rectify the situation giving rise to their application and shall not be in excess of the injury caused by the practice or the difficulty in question. Priority shall be given to such measures that will least disturb the functioning of this Agreement. The measures taken by Macedonia against an action or an omission of an EFTA State may only affect the trade with that State. The measures taken against an action or omission of Macedonia may be only taken

eða aðgerðaleyfi Makedóníu, er heimilt að gera ráðstafanir sem beinast gegn slíkum aðgerðum eða aðgerðaleyfi.

5. Efna skal til reglubundins samráðs um verndar-ráðstafanir í sameiginlegu nefndinni og leita leiða til að slaka á þeim, finna aðra valkosti í stað þeirra eða afnema þær þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur.

6. Þegar óvenjulegar aðstæður kalla á tafarlausar aðgerðir og útiloka að þær verði kannaðar fyrir fram getur viðkomandi samningsaðili, í tilvikum sem um ræðir í 19. gr. (Undirboð), 20. gr. (Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinnar framleiðsluvöru) og 22. gr. (Endurútflytningur og alvarlegur vöruskortur) og þegar ríkisaðstoð hefur bein og tafarlaus áhrif á viðskipti milli samningsaðila, gripið strax til varðar- og bráðabirgðaráðstafana sem brýn þörf er á til að bæta ástandið. Tilkynna ber um ráðstafanirnar án tafar og efna sem fyrst til samráðs milli samningsaðila innan sameiginlegu nefndarinnar.

25. gr.

Undanþágur af öryggisástandum

Ekkert í þessum samningi kemur í veg fyrir að samningsaðili geri ráðstafanir sem hann telur nauðsynlegar:

- a) til að koma í veg fyrir að gefnar séu upplýsingar sem eru andstæðar mikilvægum öryggishagsmunum þess,
- b) til að vernda mikilvæga öryggishagsmuni sína eða standa við skuldbindingar sínar á alþjóðavettvangi eða yfirlýsta stefnu
 - i) að því er snertir viðskipti með vopn, skotfæri og hergögn, að því tilskildu að ráðstafanirnar raski ekki samkeppnisstöðu að því er snertir framleiðsluvörur sem eru ekki ætlaðar sérstaklega til hernaðar, og önnur viðskipti með vörur, efni eða þjónustu sem er beint eða óbeint í þágu hernaðaraðila, eða
 - ii) varðandi bann við dreifingu efna- og lífefnavopna, kjarnavopna eða annarra kjarnasprengna, eða
 - iii) á stríðstímum eða þegar alvarleg spenna ríkir í alþjóðamálum.

26. gr.

Þróunarákvæði

1. Samningsríkin skuldbinda sig til að endurskoða þennan samning í ljósi frekari þróunar efnahagslegra samskipta á alþjóðavettvangi, svo sem innan ramma Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og kanna, í ljósi þeirra þátta sem máli skipta, möguleika á að þróa og styrkja frekar þá samvinnu sem til hefur verið stofn-

by that or those EFTA States the trade of which is affected by the said action or omission.

5. The safeguard measures taken shall be the object of regular consultations within the Joint Committee with a view to their relaxation, substitution or abolition, when conditions no longer justify their maintenance.

6. Where exceptional circumstances requiring immediate action make prior examination impossible, the Party concerned may, in the cases of Articles 19 (Dumping), 20 (Emergency action on imports of particular products) and 22 (Re-export and serious shortage), apply forthwith the precautionary and provisional measures strictly necessary to remedy the situation. The measures shall be notified without delay and consultations between the Parties shall take place as soon as possible within the Joint Committee.

ARTICLE 25

Security exceptions

Nothing in this Agreement shall prevent a Party from taking any measures which it considers necessary:

- (a) to prevent the disclosure of information contrary to its essential security interests;
- (b) for the protection of its essential security interests or for the implementation of international obligations or national policies
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war, provided that such measures do not impair the conditions of competition in respect of products not intended for specifically military purposes, and to such traffic in other goods, materials and services as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment; or
 - (ii) relating to the non-proliferation of biological and chemical weapons, nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
 - (iii) taken in time of war or other serious international tension.

ARTICLE 26

Evolutionary clause

1. The Parties undertake to review the present Agreement in light of further developments in international economic relations, i.a. in the framework of the WTO and to examine in this context, and in the light of any relevant factor, the possibility of further developing and deepening the co-operation under

að með þessum samningi og láta hana ná til sviða sem hann tekur ekki til. Samningsríkin geta falið sameiginlegu nefndinni að kanna þennan möguleika og leggja fyrir þau tillögur þar að lútandi þegar við á, einkum með það fyrir augum að hefja samningsviðræður.

2. Samningar, sem kunna að verða gerðir samkvæmt þeirri málsmeðferð sem um getur í 1. mgr., eru háðar fullgildingu eða samþykki samningsríkja eins og gert er ráð fyrir í málsmeðferðarreglum þeirra.

27. gr.

Þjónusta og fjárfestingar

1. Samningsaðilarnir viðurkenna vaxandi mikilvægi þjónustu og fjárfestinga. Í viðleitni sinni til að þróa smám saman og vikka samstarf sitt, einkum með hliðsjón af samruna Evrópu, munu þeir vinna saman að því markmiði að auka fjárfestingar og auka smám saman frjálstræði og opna markaði sína gagnkvæmt í þjónustuviðskiptum, með hliðsjón af starfsemi á vegum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

2. EFTA-ríkin og Makedónía skulu endurskoða þróun á sviði þjónustu með það fyrir augum að skoða möguleika á auknu frjálstræði sín á milli.

3. EFTA-ríkin og Makedónía skulu ræða þessa samvinnu í sameiginlegu nefndinni með það fyrir augum að þróa og styrkja tengsl sín samkvæmt samningnum.

28. gr.

Tæknileg aðstoð

Til að auðvelda framkvæmd þessa samnings skulu samningsaðilarnir samþykkja heppilegt skipulag um tækniástoð og samvinnu yfirvalda aðilanna á sviði hugverkaréttar, tollamála og tæknilegra reglna. Til að ná þessum markmiðum skulu þau vinna með hlutaðeigandi alþjóðastofnunum.

29. gr.

Sameiginlega nefndin

1. Sameiginleg nefnd skal hafa umsjón með og annast framkvæmd samningsins og skal hún jafnframt starfa samkvæmt yfirlýsingunni sem var undirrituð í Vaduz í mars 1996. Hver samningsaðili skal eiga fulltrúa í nefndinni.

2. Til að framkvæmd samningsins verði eins og til er ætlast skulu samningsríkin skiptast á upplýsingum og, að beiðni samningsríkis, efna til samráðs í sameiginlegu nefndinni. Sameiginlega nefndin skal af og til kanna frekari möguleika á að fjarlægja þær hindr-

this Agreement and to extend it to areas not covered therein. The Parties may instruct the Joint Committee to examine this possibility and, where appropriate, to make recommendations to them, particularly with a view to opening up negotiations.

2. Agreements resulting from the procedure referred to in paragraph 1 will be subject to ratification or approval by the Parties in accordance with their own procedures.

ARTICLE 27

Services and Investments

1. The Parties recognise the growing importance of services and investments. In their efforts to gradually develop and broaden their co-operation, in particular in the context of European integration, they will co-operate with the aim of further promoting investments and achieving a gradual liberalisation and mutual opening of markets for trade in services, taking into account on-going work under the auspices of the WTO.

2. The EFTA States and Macedonia shall review developments in the services sectors with a view to considering liberalisation measures between the Parties.

3. The EFTA States and Macedonia will discuss this co-operation in the Joint Committee with the aim of developing and deepening their relations under this Agreement.

ARTICLE 28

Technical assistance

In order to facilitate the implementation of this Agreement the Parties shall agree upon appropriate modalities for technical assistance and co-operation of their respective authorities, in particular in the fields of intellectual property, customs matters and technical regulations. To this end, they shall co-ordinate efforts with relevant international organisations.

ARTICLE 29

The Joint Committee

1. The implementation of this Agreement shall be supervised and administered by a Joint Committee which shall simultaneously act under the Declaration signed in Vaduz in March 1996. Each Party shall be represented in the Joint Committee.

2. For the purpose of the proper implementation of this Agreement, the Parties shall exchange information and, at the request of any Party, shall hold consultations within the Joint Committee. The Joint Committee shall keep under review the possibility of

anir sem eftir standa í vegi fyrir viðskiptum milli EFTA-rikjanna og Makedóníu.

3. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að taka ákvarðanir í málum sem kveðið er á um í samningnum. Í öðrum málum er sameiginlegu nefndinni heimilt að gera tillögur.

30. gr.

Störf sameiginlegu nefndarinnar

1. Til að annast framkvæmd samningsins eins og til er ætlast kemur sameiginlega nefndin saman eins oft og nauðsyn ber til en alljafna einu sinni á ári. Sérhverju samningsríki er heimilt að óska eftir fundi.

2. Ákvarðanir nefndarinnar skulu samþykktar samhljóða.

3. Hafi fulltrúi samningsaðila í sameiginlegu nefndinni samþykkt ákvörðun með fyrirvara um að uppfyllt verði stjórnskipuleg skilyrði skal ákvörðunin taka gildi þann dag sem tilkynnt er að fallið hafi verið frá fyrirvaranum, ef ekki er kveðið á um síðari gildistökudag í ákvörðuninni.

4. Samkvæmt þessum samningi setur sameiginlega nefndin sér starfsreglur er kveða meðal annars á um hvernig boða skal til fundar, hver veitir nefndinni formennsku og hve lengi formaður skal sitja.

5. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að skipa undirnefndir og vinnuhópa sem hún telur þörf á til aðstoðar við að inna skyldur sínar af hendi.

31. gr.

Málsmeðferð fyrir gerðardómi

1. Samningsaðilar skulu ætíð leitast við að ná samkomulagi um túlkun og beitingu þessa samnings og gera sitt ýrasta á grundvelli samvinnu og samráðs til að álykta með þeim hætti sem allir aðilar geta sætt sig við um hvert það málefni sem getur haft áhrif á framkvæmd hans.

2. Samningsaðili getur, með skriflegum hætti, farið fram á samráð við annan samningsaðila um raunverulegar eða fyrirhugaðar ráðstafanir eða önnur málefni sem hann telur að haft geti áhrif á framkvæmd þessa samnings. Samningsaðili sem fer fram á samráð skal jafnframt tilkynna öðrum samningsaðilum skriflega um það og veita allar viðeigandi upplýsingar.

3. Samráðið skal fara fram í sameiginlegu nefndinni ef einhver samningsaðilanna fer fram á það innan tíu daga frá viðtöku tilkynningarinnar sem um getur í 2. mgr. með það í huga að finna lausn sem allir aðilar geta sætt sig við.

4. Heimilt er að vísa deilum samningsaðilanna, er lúta að túlkun á réttindum og skyldum samningsaðilanna og hafa ekki verið leystar með viðræðum í sameiginlegu nefndinni innan níutíu daga frá viðtöku

further removal of the obstacles to trade between the EFTA States and Macedonia.

3. The Joint Committee may take decisions in the cases provided for in this Agreement. On other matters the Joint Committee may make recommendations.

ARTICLE 30

Procedures of the Joint Committee

1. For the proper implementation of this Agreement the Joint Committee shall meet whenever necessary but normally once a year. Each Party may request that a meeting be held.

2. The Joint Committee shall act by common agreement.

3. If a representative in the Joint Committee of a Party has accepted a decision subject to the fulfilment of constitutional requirements, the decision shall enter into force, if no later date is contained therein, on the date the lifting of the reservation is notified.

4. For the purpose of this Agreement the Joint Committee shall adopt its rules of procedure which shall, inter alia, contain provisions for convening meetings and for the designation of the Chairman and his/her term of office.

5. The Joint Committee may decide to set up such sub-committees and working parties as it considers necessary to assist it in accomplishing its tasks.

ARTICLE 31

Dispute Settlement Procedure

1. The Parties shall at all times endeavour to agree on the interpretation and application of this Agreement, and shall make every attempt through co-operation and consultations to arrive at a mutually satisfactory resolution of any matter that might affect its operation.

2. Any Party may request in writing consultations with any other Party regarding any actual or proposed measure or any other matter that it considers might affect the operation of this Agreement. The Party requesting consultations shall at the same time notify the other Parties in writing thereof and supply all relevant information.

3. The consultations shall take place in the Joint Committee if any of the Parties so request within 10 days from the receipt of the notification referred to in paragraph 2, with a view to find a commonly acceptable solution.

4. Disputes between the Parties to this Agreement, relating to the interpretation of rights and obligations of the Parties to this Agreement, which have not been settled through direct consultations or in the

beiðnar um samráð, til gerðardóms með skriflegri tilkynningu sem deiluaðili stílar á hinn deiluaðilann. Senda skal afrit af tilkynningunni til allra samningsaðilanna.

5. Fjallað er um stofnun og starfsemi gerðardómstólsins í VI. viðauka.

6. Gerðardómurinn skal leysa deilur í samræmi við ákvæði þessa samnings sem eru túlkaðar og þeim beitt í samræmi við viðeigandi reglur um túlkun þjóðaréttar.

7. Úrskurður gerðardóms er endanlegur og bindandi fyrir deiluaðila.

32. gr.

Uppfylling skuldbindinga

1. Samningsaðilarnir skulu gera allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að tryggja að markmið samningsins náist og til að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

2. Telji EFTA-ríki að Makedónía hafi ekki eða telji Makedónía að EFTA-ríki hafi ekki uppfyllt skuldbindingu samkvæmt samningnum getur viðkomandi samningsaðili gert viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 24. gr. (Málsmeðferð við beitingu verndarráðstafana).

33. gr.

Viðaukar og bókanir

Viðaukar og bókanir við samninginn eru óaðskiljanlegur hluti hans. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að gera breytingar á viðaukum og bókunum.

34. gr.

Viðskiptasambönd sem falla undir þennan samning

Samningur þessi gildir um viðskiptasambönd milli einstakra EFTA-ríkja annars vegar og Makedóníu hins vegar en ekki um viðskiptasambönd milli einstakra EFTA-ríkja nema kveðið sé á um annað í samningnum.

35. gr.

Svæðisbundið gildissvið

Samningur þessi tekur til yfirráðasvæða samningsaðila, nema kveðið sé á um annað í bókun D.

36. gr.

Tollabandalög, fríverslunarsvæði, landamæraviðskipti og aðrir fríðindasamningar

Samningur þessi skal ekki koma í veg fyrir að tollabandalögum, fríverslunarsvæðum, samningum um landamæraviðskipti og öðrum fríðindasamningum verði haldið við eða til þeirra stofnað, svo fremi

Joint Committee within 90 days from the date of the receipt of the request for consultations, may be referred to arbitration by any Party to the dispute by means of a written notification addressed to the other Party to the dispute. A copy of this notification shall be communicated to all Parties to this Agreement.

5. The constitution and functioning of the arbitral tribunal is governed by Annex VI.

6. The arbitral tribunal shall settle the dispute in accordance with the provisions of this Agreement, interpreted and applied in accordance with the customary rules of interpretation of public international law.

7. The award of the arbitral tribunal shall be final and binding upon the Parties to the dispute.

ARTICLE 32

Fulfilment of obligations

1. The Parties shall take all necessary measures to ensure the achievement of the objectives of this Agreement and the fulfilment of their obligations under this Agreement.

2. If an EFTA State considers that Macedonia has, or if Macedonia considers that an EFTA State has failed to fulfil an obligation under this Agreement, the Party concerned may take the appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 24 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 33

Annexes and Protocols

The Annexes and the Protocols to this Agreement are an integral part of it. The Joint Committee may decide to amend the Annexes and Protocols.

ARTICLE 34

Trade relations governed by this Agreement

This Agreement applies to trade relations between, on the one side, the individual EFTA States and, on the other side, Macedonia, but not to the trade relations between individual EFTA States, except if otherwise provided for in this Agreement.

ARTICLE 35

Territorial application

This Agreement shall apply to the territories of the Parties except as provided for in Protocol D.

ARTICLE 36

Customs unions, free trade areas, frontier trade and other preferential agreements

This Agreement shall not prevent the maintenance or establishment of customs unions, free trade areas, arrangements for frontier trade and other preferential agreements to the extent that these do

það hafi ekki neikvæð áhrif á fyrirkomulag viðskiptanna sem kveðið er á um í þessum samningi.

37. gr.

Breytingar

Breytingar á samningnum, aðrar en þær sem um getur í 33. gr. (Viðaukar og bókanir), sem sameiginlega nefndin samþykkir, skulu lagðar fyrir samningsaðilana til staðfestingar og öðlast gildi þegar allir samningsaðilar hafa staðfest þær. Breytingartextum og staðfestingarskjölum skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.

38. gr.

Aðild

1. Sérhvert ríki sem gerist aðili að Fríverslunarsamtökum Evrópu getur gerst aðili að samningi þessum, ákveði sameiginlega nefndin að samþykkja aðild þess með þeim kjörum og skilyrðum sem sett kunna að verða í þeirri ákvörðun, enda semji umsóknarríkið um aðildina við hlutadeigandi samningsaðila. Aðildarskjalinu skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.

2. Að því er varðar ríki sem gerist aðili skal samningurinn taka gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að aðildarskjali þess hefur verið komið í vörslu.

39. gr.

Uppsögn og niðurfelling samningsins

1. Sérhver samningsaðili getur dregið til baka aðild sína að samningnum með því að tilkynna vörsluaðila það skriflega. Uppsögnin tekur gildi sex mánuðum eftir að tilkynningin berst vörsluaðila.

2. Dragi Makedónía aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi þegar uppsagnarfresturinn er liðinn.

3. Ef EFTA-ríki dregur til baka aðild sína að samningnum um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu fellur aðild þess að samningi þessum af þeim sökum niður sama dag og uppsögnin tekur gildi.

40. gr.

Gildistaka

1. Samningurinn öðlast gildi 1. júní 1999 gagnvart samningsríkjum, sem þá hafa komið fullgildingar- eða staðfestingarskjölum sínum til vörsluaðilans, að því tilskildu að Makedónía hafi komið fullgildingar- eða staðfestingarskjölum sínum í vörslu.

2. Þegar um er að ræða aðila sem undirritar samninginn og kemur fullgildingar- eða staðfestingarskjali sínu í vörslu eftir 1. janúar 2001 öðlast samn-

not negatively affect the trade regime provided for by this Agreement.

ARTICLE 37

Amendments

Amendments to this Agreement other than those referred to in Article 33 (Annexes and Protocols) which are approved by the Joint Committee shall be submitted to the Parties for acceptance and shall enter into force when they have been accepted by all the Parties. The text of the amendments as well as the instruments of acceptance shall be deposited with the Depositary.

ARTICLE 38

Accession

1. Any State, Member of the European Free Trade Association, may accede to this Agreement, provided that the Joint Committee decides to approve its accession, to be negotiated between the acceding State and the Parties concerned, on such terms and conditions as may be set out in that decision. The instrument of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In relation to an acceding State, this Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of its instrument of accession.

ARTICLE 39

Withdrawal and expiration

1. Each Party may withdraw from this Agreement by means of a written notification to the Depositary. The withdrawal shall take effect six months after the date on which the notification is received by the Depositary.

2. If Macedonia withdraws, this Agreement shall expire at the end of the notice period.

3. Any EFTA State which withdraws from the Convention establishing the European Free Trade Association shall ipso facto on the same day as the withdrawal takes effect cease to be a Party to this Agreement.

ARTICLE 40

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force on 1 January 2001 in relation to those Signatories which by then have deposited their instruments of ratification or acceptance with the Depositary, provided that Macedonia has deposited its instrument of ratification or acceptance.

2. In relation to a Signatory depositing its instrument of ratification or acceptance after 1 January 2001, this Agreement shall enter into force on the

ingurinn gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að skjalinu hefur verið komið til vörsluaðila, að því tilskildu að samningurinn öðlist gildi hjá Makedóníu eigi síðar en þann dag.

3. Samningsaðili getur, ef stjórnskipuleg skilyrði hans leyfa það, beitt þessum samningi til bráðabirgða til að byrja með á tímabili sem hefst 1. janúar 2001 að því tilskildu að þessi samningurinn hafi þegar öðlast gildi gagnvart Makedóníu eða Makedónía beiti honum til bráðabirgða eigi síðar en frá og með þeim degi. Tilkynna skal um beitingu þessa samnings til bráðabirgða til vörsluaðilans.

41. gr.

Vörsluaðili

Ríkisstjórn Noregs, sem gegnir hlutverki vörsluaðila, skal tilkynna öllum samningsaðilum, sem undirritað hafa samninginn eða gerst aðilar að honum, um afhendingu skjala er varða fullgildinguna eða aðild eða staðfestingu á breytingum skv. 37. gr. (Breytingar) og einnig gildistöku samningsins og breytingar á honum samkvæmt reglum sem mælt er fyrir um í 37. gr. (Breytingar), niðurfellingu hans eða uppsögn á honum.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GIJÖRT í Zürich á nítjándra degi júnímánaðar 2000 í einu frumriti á ensku og skal því komið í vörslu hjá ríkisstjórn Noregs. Vörsluaðili skal senda öllum aðilum sem undirritað hafa samninginn og aðilum, sem gerast aðilar að honum, staðfest afrit.

first day of the third month following the deposit of its instrument, provided that in relation to Macedonia this Agreement enters into force at the latest on the same date.

3. Any Party may, if its constitutional requirements permit, apply this Agreement provisionally during an initial period starting on 1 January 2001, provided that in relation to Macedonia this Agreement has entered into force or is provisionally applied at the latest as of the same date. Provisional application of this Agreement shall be notified to the Depositary.

ARTICLE 41

Depositary

The Government of Norway, acting as Depositary, shall notify all States that have signed or acceded to this Agreement of the deposit of any instrument of ratification or accession or of acceptance of amendments under Article 37 (Amendments) as well as of the entry into force of this Agreement and amendments thereto made under the procedure laid down in Article 37 (Amendments), of its expiration or of any withdrawal therefrom.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done at Zurich, this 19 th day of June 2000, in a single authentic copy in the English language which shall be deposited with the Government of Norway. The Depositary shall transmit certified copies to all Signatory States, and States acceding to this Agreement.